

Postgraduaat

Creatieve methodieken: methodische inspiraties vanuit een systeemtheoretisch kader

De opleiding is een postgraduaat van 20 studiepunten en wordt georganiseerd door de Karel de Grote Hogeschool in samenwerking met de Interactie-Academie. Je kunt deze opleiding afzonderlijk volgen. Je kunt ook kiezen om verder te studeren, aangezien dit postgraduaat deel uitmaakt van het leertraject systemische counseling. Meer info over het leertraject vindt u via deze link <https://opleidingen.interactie-academie.be/portal-over-het-bedrijf/leertraject-counseling>

Inhoud

Creatieve methodieken zijn vaak een meerwaarde in een hulpverleningsproces met een individu, paar, gezin of in groep. Beeldende, doe-gerichte methodieken, dramatechnieken en lichaamswerk zorgen voor beklivende momenten in het hulpverleningsproces. Ze versterken de verbondenheid tussen cliënten en hun naasten en geven taal om nieuwe betekenissen en veranderingsmogelijkheden te ontdekken. Ze bieden ook kansen voor hulpverlening aan cliënten die anderstalig of minder-talig zijn, zoals vluchtelingen, mensen met een verstandelijke beperking, ouderen of revalidatiepatiënten. In het werk met kinderen, jongeren en volwassenen creëren deze methoden speelse en ongewone mogelijkheden om samen aan de slag te gaan. Er ontstaan ook onverwachte wendingen en nieuwe kansen bij erg talige, rationaliserende cliënten en diegenen die moeilijk in contact komen met hun gevoelens.

De manier waarop creatieve methodieken worden ingezet, hoe wordt ingegaan op de effecten daarvan en de keuzes die vervolgens worden gemaakt, beïnvloeden het verloop en de effectiviteit van het hulpverleningsproces. De vraag is hoe je daarbij intuïtie en spontaniteit kan combineren met systeemtheoretische overwegingen.

In deze opleiding verlaat je de comfortzone van enkel praten en onderzoek je welke methodieken en technieken op een weloverwogen manier ingezet kunnen worden. De opleiding biedt een reflectie- en experimenteeruimte om eigen aarzelingen te overwinnen en andere werkvormen te integreren in de hulpverleningspraktijk. Tijdens de opleidingsdagen is er steeds een afwisseling van theorie (model – hypothese – methodiek), het ontwikkelen en uitproberen van verschillende creatieve werkvormen, en de reflectie daarop. De verbinding met je eigen praktijk staat daarbij centraal.

Opbouw van de opleiding

Het postgraduaat omvat 21 dagen die gespreid worden over een academiejaar en bestaat uit drie opleidingsonderdelen. Ieder opleidingsonderdeel belicht een specifiek onderwerp waarmee je geleidelijk je kennis en vaardigheden verdiept.

Veranderingsprocessen ondersteunen door creatieve methodieken

Studiepunten: 5 studiepunten

In dit opleidingsonderdeel krijg je zicht op wat verandering betekent vanuit een systemisch perspectief en welke rol methodieken daarbij spelen. Je verbindt systemische hypothesen en concepten rond context, tussenmenselijke beïnvloeding en taalvormen aan methodische werkvormen. Je leert daarbij een veilige hulpverleningscontext te creëren en hoe je met behulp van creatieve methodieken kan aansluiten bij de hulpvraag en betekenissen van cliënten. Je initieert veranderingsprocessen samen met je cliënten. Je kent de verschillende fases in het hulpverleningsproces en hanteert voor die fases bruikbare methodische inspiraties. Je leert kritisch reflecteren over methodieken die passen bij verschillende settings (bv. paar of individu, gezin), doelgroepen (volwassenen, jongeren of kinderen), en problematieken.

Denken is doen: over de samenhang van hypothesen, houding en methodieken

Studiepunten: 7 studiepunten

In dit opleidingsonderdeel taxeer je de aanmeldingsvraag van cliënten, formuleer je systemische hypothesen bij verschillende problemen en doelgroepen en reflecteer je over het effect van methodische interventies. Je doet dit vanuit een systemische basishouding. Je onderzoekt daarbij de gebruikte methodieken op vier dimensies: afstand creëren versus ervaring initiëren; verbreden versus inzoomen; structureren versus inspireren; stimuleren van verbinding versus stimuleren van reflectie over eigen ervaringen. Je gebruikt inspiraties vanuit verschillende systemische perspectieven met name het communicatief perspectief, maar ook het structureel, ervaringsgericht, oplossingsgericht en narratief perspectief. In dit deel vertrek je vanuit een procescirkel: je formuleert hypothesen bij een concrete casus, je reflecteert over de vier dimensies, vervolgens kies je een methodiek en probeert deze uit, je reflecteert over de effecten en je (her)formuleert je hypothesen... Je communiceert transparant over het hulpverleningsproces en de ingezette methodieken zowel naar cliënten als naar andere professionals betrokken bij het hulpverleningsproces.

Verschillende taalvormen

Studiepunten: 8 studiepunten

In dit opleidingsonderdeel worden de verschillende taalvormen, woorden, lichaam, beelden en beweging verder uitgewerkt via verschillende methodische werkvormen, zoals psychodrama, digitale media, foto, film en poëzie, en lichaamswerk. Je verdiept de kennis en vaardigheden die je hebt opgebouwd in deel 2. Je wordt uitgedaagd om de verschillende creatieve werkvormen in je eigen werkpraktijk te integreren, en je zoekt naar die werkvormen die passen bij jouw stijl. Je reflecteert over en leert omgaan met de

spanningsvelden van het werkveld (bv. aarzelingen van cliënten, beperkende professionele kaders, andere collegiale visies ...) bij gebruik van creatieve methodieken. Dit onderdeel eindigt met een eindwerk waarin je een casus methodisch uitwerkt of een methodiek uitdiept in verschillende casussen. Dit ondersteun je met vakliteratuur en praktijkwetenschappelijk onderzoek.

Locatie

De opleiding gaat door in het gebouw van de Interactie-Academie, Van Schoonbekestraat 33, 2018 Antwerpen.

Toelatingsvoorwaarden

Om tot de postgraduaatopleiding te worden toegelaten, moet je beschikken over een bachelor- of masterdiploma of een hiermee gelijkgesteld diploma in één van volgende studiegebieden: gezondheidszorg, sociaal-agogisch werk, onderwijs, geneeskunde, sociale gezondheidswetenschappen, psychologie of pedagogische wetenschappen.

Bijkomende voorwaarden zijn:

- werkzaam zijn en ervaring hebben in de hulpverlening en/of het begeleidingswerk (ambulant, residentieel, privépraktijk);
- voor minimaal 2 dagen in de week kunnen werken met een mandaat als psychosociale begeleider en/of counselor (i.o.), met minimaal 5 cliënten/cliëntgerichte systemen per week;
- voor de gekozen opleidingen in het traject relevante praktijk hebben of kunnen garanderen;
- bereid zijn te reflecteren op eigen praktijk, achtergronden, werkcontexten en aannames en deze te delen met de andere groepsleden en de opleider;
- bereid zijn om het geleerde in de eigen praktijk toe te passen;
- in staat zijn om aanwezigheid tijdens de opleidingsdagen te garanderen;
- engagement willen opnemen om – binnen het leertraject – drie postgraduaten in een periode van vijf jaar te volgen.

Inschrijfprocedure

Je schrijft je in via de website (<https://opleidingen.interactie-academie.be/opleidingssjabloon/opleiding-creatieve-methodieken>) van de Interactie-Academie. De inschrijvingskosten bedragen € 50. Gelieve dit bedrag bij inschrijving over te maken op rekening IBAN BE48 0001 6139 1327 van de Interactie-Academie. De hoofdopleider nodigt je vervolgens uit voor een intakegesprek. Op basis van de gesprekken met kandidaten wordt de groep samengesteld. Ben je een van de deelnemers dan schrijf je je voor de start van opleiding in bij de Karel de Grote Hogeschool. Je krijgt dan een studentenkaart met alle voordelen die daarbij horen (gebruik faciliteiten van de hogeschool, zoals bibliotheek, kortingen musea, vervoer e.d. ...). Ook de betaling van de opleiding gebeurt via de Hogeschool.

Getuigschrift

Als je alle onderdelen met succes hebt doorlopen, krijg je een postgraduaatgetuigschrift dat uitgereikt wordt door de Karel de Grote Hogeschool.